

۱	صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید. (هر مورد ۲۵/۰) الف: بافت مذهبی جمعیت شهری و روستایی ایران در دوره سلجوقیان را عمدتاً اهل تسنن تشکیل می‌دادند. ب: هجوم مغول‌ها به سرزمین ایران، فاقد ماهیت فکری و فرهنگی بود و نتایج زیان باری نداشت. ج: یکی از تحولات مهم دوران ایلخانان و تیموریان، رشد قابل توجه تصوف و طریقت‌های صوفیانه بود.								
۲	کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۲۵/۰) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table border="1"> <tbody> <tr> <td>۱: یکی از مشهورترین تک نگاری‌ها به نام عَجَائِبُ الْمَقْدُورِ فی نَوَائِبِ تَیمُورِ تَأْلِیفِ او می باشد.</td><td>الف. اصطخری</td></tr> <tr> <td>۲: یکی از نویسندگان کتاب المسالک و الممالک می باشد.</td><td>ب. عظاملک جوینی</td></tr> <tr> <td>۳: او مؤلف کتاب تاریخ جهانگشا، از مهمترین کتب تاریخی دوره ایلخانان می باشد.</td><td>ج. ابن عربشاه</td></tr> <tr> <td></td><td>د. حمدالله مستوفی</td></tr> </tbody> </table>	۱: یکی از مشهورترین تک نگاری‌ها به نام عَجَائِبُ الْمَقْدُورِ فی نَوَائِبِ تَیمُورِ تَأْلِیفِ او می باشد.	الف. اصطخری	۲: یکی از نویسندگان کتاب المسالک و الممالک می باشد.	ب. عظاملک جوینی	۳: او مؤلف کتاب تاریخ جهانگشا، از مهمترین کتب تاریخی دوره ایلخانان می باشد.	ج. ابن عربشاه		د. حمدالله مستوفی
۱: یکی از مشهورترین تک نگاری‌ها به نام عَجَائِبُ الْمَقْدُورِ فی نَوَائِبِ تَیمُورِ تَأْلِیفِ او می باشد.	الف. اصطخری								
۲: یکی از نویسندگان کتاب المسالک و الممالک می باشد.	ب. عظاملک جوینی								
۳: او مؤلف کتاب تاریخ جهانگشا، از مهمترین کتب تاریخی دوره ایلخانان می باشد.	ج. ابن عربشاه								
	د. حمدالله مستوفی								
۳	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید. (هر مورد ۲۵/۰) (دو مورد از کلمات داخل پرانتز اضافی است) (طاهریان – علویان – آل بویه – زیاریان) الف: بنیان گذاران برخی از سلسله های ایرانی مانند و سامانیان، با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند. ب: یکی از مؤسسان حکومت با مشاهدهٔ اوضاع نابسامان خلافت عباسی، بغداد را تسخیر، اما خلافت را از بین نبرد.								
۴	گزینه مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۲۵/۰) الف: نظام اداری دوره خوارزمشاهی، تداوم نظام اداری کدام یک از حکومت های زیر بود؟ ۱. غزنویان ۲. سامانیان ۳. سلجوقیان ۴. صفاریان ب: کدام یک از موارد زیر نماد قدرت سیاسی در دوره صفویان بود؟ ۱. کاخ عالی قاپو ۲. مسجد جامع عباسی ۳. مسجد شیخ لطف الله ۴. میدان نقش جهان								
۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۲۵/۰) الف: فاخرترین نمونه شاهنامه مصور شده در عصر تیموری چه نام دارد؟ ب: پایه گذار مکتب اصفهان در نگارگری دوره صفوی چه کسی بود؟								
۶	تعریف اصطلاحات: (هر مورد ۱ نمره) الف: جاهلیت: ب: وکلای ائمه:								
۷	مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف: نحوه اسلام پذیری ایرانیان را در دو دوره «امویان» و «عباسیان» را با یکدیگر مقایسه کنید. ب: روند شهرنشینی مغولان را قبل و بعد از مسلمانی آنها باهم مقایسه کنید.								
۸	اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف: به نظر شما، پیمان نامه عمومی مدینه چه اهمیتی در تاریخ اسلام دارد؟ ب: به نظر شما، هدف امویان از ترویج تفکر جبرگرایی در میان مردم چه بود؟								

صفحه ۱ از ۲

سوالات آزمون شبه نهایی درس تاریخ ۲		تعداد صفحه: ۲		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۱۳:۳۰ عصر	
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	
سوالات آزمون شبه نهایی (آمادگی برای آزمون های نهایی) پایه یازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴							
ردیف		سوالات (پاسخ برگ دارد)					
نمره							
۹	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: (هر مورد ۰/۵ نمره)						
الف: مهمترین ویژگی های تاریخ نگاری روایی را نام ببرید. (ذکر یک مورد کافی است) ب: یک مورد از اقدامات «عبدالله بن ابی» سرکرده منافقان مدینه بر ضد پیامبر و مسلمانان را نام ببرید؟ ج: خلفای عباسی در دوره نیرومندی و شکوفایی خلافت عباسیان چه قدرت و اختیاراتی داشتند؟ (ذکر یک مورد کافی است) د: یک مورد مهمترین اقدامات شاه عباس اول برای نجات کشور از مسائل و مشکلات داخلی و خارجی را نام ببرید.							
۱۰	کار بست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۰/۵ نمره)						
متن زیر از تاریخ بیهقی است. آن را بخوانید و به پرسش های زیر پاسخ دهید. و اخبار گذشته را در دو قسم گویند که آن را سه دیگر نشناسند: یا از کسی بپاید شنید و یا از کتابی بپاید خواند و شرط آن است که گوینده باید که ثقه و راستگوی باشد و نیز «خرد» گواهی دهد که آن خبر درست است ... و کتاب همچنان است که هر چه خوانده آید از اخبار که خرد آن را رد نکند شنونده آن را باور دارد و خردمندان آن را بشنوند و فراستانند... و آن کسان که سخن راست خواهند تا باور دارند ایشان را از دانایان شمرند و سخت اندک است عدد ایشان، و ایشان نیکو فراستانند و سخن زشت را بیندازند... الف: به نظر شما از نظر بیهقی، عقل چه نقشی در تشخیص اصالت و اعتبار یک خبر دارد؟ ب: با توجه به تاکید بیهقی به راستگو بودن گوینده، اشاره به کدام نوع از معیار های سنجش خبر تاریخی دارد؟							
تلخیص، تشریح و تحلیل زمینه ها، علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای پدیده های تاریخی							
۱۱	فتح مصر در دوران خلفای راشدین چه پیامدهای مهمی برای مسلمانان داشت؟ (ذکر یک مورد کافی است)						
۱۲	پیامدهای شکل گیری جنبش های مختلف ایرانیان در دوره عباسیان را نام ببرید؟ (ذکر یک مورد کافی است)						
۱۳	عوامل رونق زبان و ادبیات فارسی در دوره سامانیان را نام ببرید. (ذکر یک مورد کافی است)						
۱۴	یک مورد از مهمترین عوامل تضعیف حکومت سلجوقیان را بنویسید.						
۱۵	چرا داعیان عباسی در دوران حاکمیت خلافت اموی مردم را به حکومت آل محمد فرا می خواندند؟						
۱۶	مهمترین پیامدهای سیاسی اجتماعی شکل گیری حکومت های مسلمان ایرانی را نام ببرید. (ذکر دو مورد کافی است)						
۱۷	چرا هنگامی که ظفرل سلجوقی به خراسان لشکر کشی کرد مردم دروازه های شهر را بر روی او گشودند؟						
۱۸	کدام عوامل در دوره حاکمیت مغولان بر ایران، شرایط مناسب را برای احیای فعالیت های علمی و آموزشی فراهم آورد؟						
۱۹	چرا شاه عباس صفوی پس از رسیدن به قدرت ابتدا با عثمانی ها صلح کرد؟						
۲۰	رسمی کردن مذهب تشیع توسط شاه اسماعیل صفوی، چه پیامدهای به دنبال داشت؟ (ذکر یک مورد کافی است)						
جمع بارم		موفق و پیروز باشید.					
صفحه ۲ از ۲							

ساعت شروع: ۱۳:۳۰ عصر		رشته: ادبیات و علوم انسانی		تعداد صفحه: ۳		راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی درس تاریخ ۲	
مدت آزمون: ۸۰ دقیقه		نام و نام خانوادگی:		تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵		پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی (آمادگی برای آزمون های نهایی) پایه یازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴					
نمره		راهنمای تصحیح					
ردیف							
۰/۷۵	۱ صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف: صحیح ب: غلط ج: صحیح ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۰۸ ۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۱۴ به جای نتایج زیان باری نداشت «نتایج زیان باری داشت» صحیح می باشد. ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۲۷						
۰/۷۵	۲ کدام یک از گزینه های سمت چپ با شماره های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. ۱: با شماره ج «ابن عرب شاه» ۲: با شماره الف «اصطخری» ۳: با شماره ب «عطا ملک جوینی» ۰/۲۵ درس ۱ ص ۶ ۰/۲۵ درس ۱ ص ۸ ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۳۲						
۰/۵	۳ جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید. (هر مورد ۰/۲۵) (دو مورد از کلمات داخل پرانتز اضافی است) الف: طاهریان ب: آل بویه ۰/۲۵ درس ۹ ص ۹۱ ۰/۲۵ درس ۹ ص ۹۳						
۰/۵	۴ گزینه مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف: گزینه ۳. «سلجوقیان» ب: گزینه ۱. «کاخ عالی قاپو» ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۰۷ ۰/۲۵ درس ۱۴ ص ۱۵۲						
۰/۵	۵ به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. (هر مورد ۰/۲۵) الف: شاهنامه بایسنقری ب: آقا رضا عباسی ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۲۹ ۰/۲۵ درس ۱۴ ص ۱۵۴						
۲	۶ تعریف اصطلاحات: (هر مورد ۱ نمره) الف: در اینجا مترادف با نادانی و فقدان علم و معرفت نیست، بلکه دلالت بر فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه جویی دارد که از خلق و خوی تند و سرکش اعضای آن جامعه سرچشمه می گرفت و تعصب قبیله ای و پیروی کورکورانه از اجداد قبیله در آن جامعه، جایگزین تعقل، منطق و بردباری شده بود. کلید واژه: (مترادف با فقدان علم و معرفت نیست _ دلالت داشتن بر اخلاق خشن و کینه جو که از فرهنگ جامعه سرچشمه می گرفت _ جایگزینی تعصب و پیروی کور کورانه به جای تعقل) (ذکر دو مورد از کلید واژه نمره کامل داده شود) درس ۳ ص ۲۳ ب: وکلای ائمه کسانی بودند که در مکتب اهل بیت آموزش دیده بودند ۰/۵ و با اجازه آنان به عنوان مرجع امور دینی مردم در شهرهای مختلف ایفای نقش می کردند. ۰/۵ درس ۷ ص ۷۴						
۲	۷ مقایسه پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف: در دوره امویان اسلام پذیری ایرانیان به دلایل: ۱. رفتار غیراسلامی برخی از حاکمان اموی ۲. قرار دادن مسلمانان غیرعرب در ردیف موالی ۳. محروم کردن آنان از حقوق اجتماعی ۴. گرفتن جزیه از نومسلمانان، کند بود اما در دوره عباسیان با بهبود موقعیت اجتماعی و سیاسی ایرانیان اسلام پذیری آنها شتاب بیشتری گرفت. (برای دوره امویان ذکر یک مورد کافی است) درس ۸ ص ۸۷ ب: قبل از این که مسلمان شوند بنا به توصیه چنگیز در یاسا از شهرنشینی دوری می کردند و به قواعد و زندگی یکجانشینی پایبند نبودند. اما پس از مسلمان شدن آنها و تلاش دیوان سالار ایرانی و اصلاحاتی که غازان خان برای آباد کردن شهرها انجام داد مغول ها به شهرنشینی روی آوردند و حتی شهرهای جدید مانند رشیدیه و ربع هم ایجاد کردند. کلید واژه: دوره نامسلمانی: (با توصیه چنگیز در یاسا از شهرنشینی دوری می کردند _ به قواعد شهرنشینی پایبند نبودند) دوره مسلمانی: (با تلاش دیوان سالاران ایرانی _ اصلاحات غازان خان برای آباد کردن شهرها) (برای هر دوره ذکر یک مورد از کلید واژه کافی است) درس ۱۱ ص ۱۱۹						
		صفحه ۱ از ۳					

ساعت شروع: ۱۳:۳۰ عصر		رشته: ادبیات و علوم انسانی		تعداد صفحه: ۳		راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی درس تاریخ ۲	
مدت آزمون: ۸۰ دقیقه		نام و نام خانوادگی:		تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵		پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش				راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی (آمادگی برای آزمون‌های نهایی) پایه یازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴			
نمره		راهنمای تصحیح				ردیف	
۲		۸ اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف: _ مهمترین اقدام پیامبر برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجم در چارچوب دین اسلام بود. _ سرآغاز تاسیس حکومت و امت اسلامی بود. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است) درس ۴ صص ۳۵ و ۳۶ ب: برای آنکه مردم حکومت امویان را بپذیرند و در برابر آن مقاومت نکنند. در واقع امویان می خواستند چنین القا کنند که فرمانروایی آنان و اقداماتی که انجام می دهند تقدیر خداوند است و نباید در مقابل این تقدیر ایستاد. کلید واژه: (تا حکومت امویان را بپذیرند _ در مقابل حکومت امویه مقاومت نکنند _ القای فرمانروای و اقدامات آنها به عنوان تقدیر خداوند) (ذکر دو مورد از کلید واژه و یا رساندن مفهوم آن نمره کامل داده شود) درس ۶ ص ۵۹					
۲		۹ توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: (هر مورد ۰/۵ نمره) الف: _ مورخ بدون هیچ دخل و تصرفی در روایت ها عینا آن را نقل می کرد _ مورخ هیچ نقد و نظری در مورد درستی و نادرستی خبر ارائه نمی دهد. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۲ ص ۱۷ ب: _ در هنگام محاصره یهودیان توسط پیامبر آنها را تشویق به مقاومت کرد و به آنان وعده یاری داد. _ عبدالله بن ابیّ همچنین می کوشید که انصار را علیه مهاجران تحریک نماید. _ او حتی در غزه های اُحد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۴ ص ۳۸ ج: _ از قدرت و نفوذ زیادی برخوردار بودند و تا حد زیادی شورش هارا سرکوب و یکپارچگی قلمرو را حفظ کردند _ بر امور سیاسی، نظامی، اداری و دینی سیطره کامل داشتند. _ حاکمان و وزیران و مناسب دولتی را عزل و نصب می کردند. _ دسنور جنگ و صلح می دادند. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۷ ص ۶۸ د: ۱. ایجاد ثبات سیاسی و برقراری نظم و امنیت در داخل کشور ۲. نوسازی تشکیلات و تجهیزات سپاه ۳. توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۴. انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان ۵. بیرون راندن نیروهای بیگانه از خاک ایران (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۱۳ صص ۱۳۹ و ۱۴۰					
۱		۱۰ کار بست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۰/۵ نمره) الف: عقل باید اخباری که از یک گوینده یا کتاب نقل می شود را تایید کند. ۰/۵ ب: سنجش اعتبار و نقد راوی ۰/۵ درس ۲ ص ۱۵					
صفحه ۲ از ۳							

راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی درس تاریخ ۲	تعداد صفحه: ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۳:۳۰ عصر
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی (آمادگی برای آزمون‌های نهایی) پایه یازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴			
ردیف	راهنمای تصحیح		
	نمره		

تلخیص، تشریح و تحلیل زمینه ها، علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای پدیده‌های تاریخی

۱۱	– سلطه و نفوذ سیاسی نظامی امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین از بین رفت، – شام از خطر هجوم رومیان تا حدودی در امان ماند – زمینه برای پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق آفریقا مهیا شد (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۵ ص ۵۱	۰/۵
۱۲	– سلطه خلفای عباسی را بر مناطق شرقی ایران، به ویژه خراسان، سست کردند – زمینه مناسبی برای شکل گیری سلسله های ایرانی در آن مناطق فراهم آورد. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۸ ص ۸۶	۰/۵
۱۳	– امیران و وزیران شاعران و نویسندگان فارسی گو راتشویق و حمایت می کردند. – زبان فارسی به عنوان زبان علم و دین در کنار زبان عربی قرار گرفت (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۹ ص ۹۵	۰/۵
۱۴	– مرگ ملکشاه و وزیر قدرتمند او یعنی خواجه نظام الملک – اختلاف فراوان بر سر قدرت و جانشینی – هجوم اقوام مهاجم به ماوراء النهر و وارد شدن خسارت های فراوان – تقسیم قلمرو بین امیران – مبارزات اسماعیلیان در ایران – قدرت گرفتن اتابکان در نواحی زیر سلطه سلجوقیان. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۱۰ ص ۱۰۳	۰/۵
۱۵	زیرا از یک سو باعث می شد که شیعیان و طرفداران اهل بیت جذب جنبش شوند ۰/۵ و از سوی دیگر هویت رهبر واقعی جنبش شناسایی نشود و از تعقیب و مجازات در امان بماند. ۰/۵ درس ۶ ص ۶۳	۱
۱۶	– کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی نظامی خلفای عباسی بر ایران – آرامش نسبی بر جامعه حکم فرما شد – از شدت آشوب ها و جنبش های سیاسی، اجتماعی و مذهبی کاسته شد. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است) درس ۹ ص ۹۴	۱
۱۷	زیرا مسعود غزنوی به دلیل جنگ های داخلی و لشکر کشی های خود به هند ۰/۵ از مردم که زیر بار فشار مالیات ماموران که به شدت آسیب دیده بودند بی اطلاع بود. ۰/۵ درس ۱۰ ص ۱۰۲	۱
۱۸	– گرایش مغولان به اسلام ۰/۵ – افزایش قدرت سیاسی وزیران ایرانی ۰/۵ درس ۱۲ ص ۱۳۱	۱
۱۹	زیرا او به خوبی تشخیص داده بود که درگیری هم زمان با مهاجمان از یک در شرق ۰/۵ و ارتش قدرتمند عثمانی در غرب، احتمال موفقیت را کاهش می دهد ۰/۵. درس ۱۳ ص ۱۴۰	۱
۲۰	۱. بسیاری از شیعیان در خدمت دولت نوپای صفوی قرار گرفتند و در سایه این دولت متشکل، منسجم و متحد شدند. ۲. سبب تمایز آشکار ایران از همسایگان مسلمان خود، به ویژه امپراتوری عثمانی در غرب و ازبکان و گورکانیان هند در شرق، شد. (هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۱۴ ص ۱۴۸	۱

جمع بارم

موفق و پیروز باشید.

صفحه ۳ از ۳